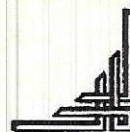


ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
τοῦ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ἁγίας καὶ
Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 6ης Ἰουνίου 1989
Διοικητικοῦ Πρακτικοῦ

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος συµμεριζοµένη σχετικὴν πρότασιν
τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουµενικοῦ Πατριάρχου κ.κ.
Δημητρίου, ὁρίζει ὡς ἡμέραν προσευχῶν, ἀπὸ ὀρθοδόξου
πλευρᾶς, ὑπὲρ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος τὴν 1ην
Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους.



Μήνυμα
τῆς Α.Θ.Παναγιότῃτος
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου
ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ προστασίας τοῦ Περιβάλλοντος
(1 Σεπτεμβρίου 1989)



Οἰκουμενικὸς οὗτος τῆς Ὁρθοδοξίας Θρόνος, φύλαξ καὶ ἐκφραστὴς τοῦ αἰωνοβίου πνεύματος τῆς Πατερικῆς Παραδόσεως, ἐρμηνευτὴς δὲ πιστὸς τοῦ εὐχαριστιακοῦ καὶ λειτουργικοῦ βιώματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μετὰ πολλῆς τῆς ἀγωνίας παρακολουθεῖ τὴν συντελουμένην εἰς τὰς ἡμέρας μας ἀνηλεῇ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου καταπάτησιν καὶ καταστροφὴν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, μὲ συνεπείας λίαν ἐπικινδύνους δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πλασθέντος φυσικοῦ κόσμου.

Ἡ ὑπὸ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου κατάχρησις τῆς ἐν τῇ δημιουργίᾳ προνομιακῆς αὐτοῦ θέσεως καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐντολῆς τοῦ Δημιουργοῦ, ὅπως «κατακυριεύσῃ τῆς γῆς» (Γεν. 1,28), ἔχει ἤδη ὀδηγήσει τὸν κόσμον εἰς τὸ χεῖλος ἀποκαλυπτικῆς αὐτοκαταστροφῆς, εἴτε ὑπὸ τὴν μορφήν ἐπικινδύνου δι' ὅλα τὰ ἔμβια ὄντα μολύνσεως τῆς φύσεως, εἴτε μὲ τὴν μορφήν ἐξοντώσεως πολλῶν εἰδῶν τοῦ ζωϊκοῦ καὶ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου, εἴτε μὲ ποικίλους ἄλλους τρόπους. Ἐπιστήμονες καὶ ἄλλοι θεράποντες τοῦ πνεύματος κρούουν ἤδη τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου καὶ ὁμιλοῦν περὶ φαινομένων ἀπειλητικῶν διὰ τὴν ζωὴν τοῦ πλανήτου μας, ὡς εἶναι τὸ ἐπικληθὲν φαινόμενον τοῦ θερμοκηπίου, τοῦ ὁποίου αἱ πρῶται ἐνδείξεις ἔχουν ἤδη ἐπισημανθῇ.

Ἐν ὧσφι τῆς τοιαύτης καταστάσεως, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἀσυγκίνητος. Ἀποτελεῖ θεμελιῶδες δόγμα τῆς πίστεώς της, ὅτι ὁ κόσμος ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Πατρός, ὁ Ὅποιος ὁμολογεῖται εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεώς της ὡς «ποιητὴς οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν». Ὁ ἄνθρωπος, κατὰ τοὺς μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας Πατέρας, ἀποτελεῖ τὸν πρίγκηπα τῆς δημιουργίας, ὁ ὁποῖος προικισμένος μὲ τὸ προνόμιον τῆς ἐλευθερίας καὶ μετέχων συγχρόνως τοῦ ὕλικου καὶ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου ἐπλάσθη διὰ νὰ

English text on page 307

ἀναφέρει τὴν δημιουργίαν εἰς τὸν Δημιουργόν, ὥστε νὰ σωθῇ ἡ κτίσις ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ τὸν θάνατον.

Τὸν ὑψηλὸν αὐτὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐξεπλήρωσε, μετὰ τὴν ἀστοχίαν καὶ τὴν πτώσιν τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ὁ «ἔσχατος Ἀδάμ», ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὅποιος ἦνωσεν ἐν τῷ προσώπῳ Του τὴν κτιστὴν δημιουργίαν μετὰ τὸν ἄκτιστον Θεὸν καὶ διηνεκῶς ἀναφέρει αὐτὴν ὡς αἰωνίαν εὐχαριστιακὴν ἀναφορὰν καὶ προσφορὰν εἰς τὸν Πατέρα. Ἡ Ἐκκλησία εἰς κάθε Θεϊαν Λειτουργίαν συνεχίζει τὴν ἀναφορὰν καὶ προσφορὰν αὐτὴν ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Ἁρτοῦ καὶ τοῦ Οἴνου, στοιχείων δηλονότι τῆς ὑλικῆς κτίσεως, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου διαδηλώνει συνεχῶς ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι προωρισμένος νὰ κατεξουσιάσῃ τῆς κτίσεως, ὡς ἐὰν ἦτο ὁ ἰδιοκτήτης τῆς δημιουργίας, ἀλλὰ νὰ ἐνεργῇ οἶονεὶ ὡς ἱερεὺς τῆς δημιουργίας καὶ ὡς οἰκονόμος τῆς, καλλιεργῶν αὐτὴν ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀναφέρων αὐτὴν ἐν εὐχαριστίᾳ μετὰ δέους καὶ σεβασμοῦ εἰς τὸν Δημιουργόν.

Ἀτυχῶς εἰς τὰς ἡμέρας μας ὁ ἄνθρωπος, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐνὸς ἄκρου ὀρθολογισμοῦ καὶ εὐδαιμονισμοῦ, ἔχει χάσει τὴν αἴσθησιν τῆς ἱερότητος τῆς δημιουργίας καὶ ἐνεργεῖ ὡς αὐθαίρετος ἐξουσιαστής καὶ βάνανσος καταπατητῆς τῆς. Ἀντὶ τοῦ εὐχαριστιακοῦ καὶ ἀσκητικοῦ πνεύματος, μετὰ τὸ ὅποιον ἐγαλούχησεν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τὰ τέκνα τῆς ἐπὶ αἰῶνας, παρατηρεῖται σήμερον ἓνας βιασμὸς τῆς φύσεως πρὸς ἱκανοποίησιν ὅχι βασικῶν τοῦ ἀνθρώπου ἀναγκῶν, ἀλλὰ μιᾶς ἀτελευτήτου καὶ διαρκῶς αὐξανομένης σειρᾶς ὀρέξεων καὶ ἐπιθυμιῶν, τὰς ὁποίας ἐνθαρρύνει ἡ ἐπικρατοῦσα φιλοσοφία τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας.

Ἄλλ' ἡ κτίσις «συστενάζει καὶ συνωδίνει» (Ρωμ. 8,22), ἀρχίζει δὲ ἤδη νὰ διαμαρτύρεται διὰ τὴν μεταχείρισίν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος ἐπ' ἄπειρον καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν νὰ ἐκμεταλλεύεται τὰς πηγὰς τῆς φυσικῆς ἐνεργείας. Τὸ τίμημα τῆς ἀλαζονείας του θὰ εἶναι ἡ αὐτοκαταστροφή του, ἐὰν συνεχισθῇ ἡ παροῦσα κατάστασις.

Ταῦτα ἐν συναισθήσει χρέους καὶ πατρικῆς πνευματικῆς εὐθύνης λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνωπιζόμενοι τὴν ἀγωνίαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, ἤχθημεν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως ὀρίσωμεν τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορτῆς τῆς Ἰνδίκτου, τῆς ἐνάρεξως δηλονότι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, εὐχαὶ καὶ ἱκε-

σiai υπέρ της ὅλης δημιουργίας ἀναπέμπονται ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Ἱερῷ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρῳ, ὡς ἡμέραν προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Ὅθεν, καλοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος Πατριαρχικοῦ ἡμῶν Μηνύματος σύμπαντα τὸν Ὁρθόδοξον καὶ τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, ὅπως, ὁμοῦ μετὰ τῆς Μητρὸς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἀναπέμπῃ κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην δεήσεις καὶ ἱκεσίας πρὸς τὸν τῶν ὅλων Κτίστην, εὐχαριστηρίους μὲν διὰ τὸ μέγα δῶρον τῆς δημιουργίας, ἱκετηρίους δὲ διὰ τὴν προστασίαν καὶ σωτηρίαν αὐτῆς ἀπὸ παντὸς κακοῦ. Συγχρόνως δὲ πατρικῶς προτρεπόμεθα τοὺς μὲν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην πιστοὺς, ὅπως νουθετοῦν ἑαυτοὺς καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς σεβασμὸν καὶ διαφύλαξιν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, τοὺς δὲ τὴν εὐθύνην τῆς διακυβερνήσεως τῶν λαῶν ἐμπεπιστευμένους ἡγέτας, ὅπως προβοῦν ἄνευ χρονοτριβῆς εἰς πᾶσαν ἀπαραίτητον ἐνέργειαν πρὸς προστασίαν καὶ διάσωσιν τῆς φυσικῆς δημιουργίας.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, τὰ βέλτιστα υπέρ τοῦ κόσμου παντὸς αἰτούμεθα παρὰ Κυρίου καὶ ἀπονέμομεν πᾶσι, τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακράν, ὁλόθυμον τὴν Πατριαρχικὴν καὶ πατρικὴν ἡμῶν εὐλογίαν.

αἰπθ' Σεπτεμβρίου α'

